

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Jeg er enig i, at der er al mulig grund til at være på vagt over for den forureningsfare, som udledning af urensset eller utilstrækkeligt rensset spildevand i vandløb og kystområder medfører, og når jeg alligevel ikke tør besvare spørgsmålet med et klart ja, er det, fordi forholdene er så komplicerede.

Lad mig først sige, at rensningsanlæg jo kan være mange ting. Den simpleste form er hustanken ved det enkelte hus; den tilbageholder og forgærer de faste bestanddele i spildevandet, men har praktisk taget ingen effekt over for sygdomsfremkaldende bakterier. I lidt større bebyggelser er det ikke ualmindeligt, at spildevandet ledes samlet til et mekanisk rensningsanlæg; det er et bundfældningsanlæg, som i princippet virker omtrent som hustanken, og hvis effekt er beskeden over for bakterier.

Væsentlig bedre rensning nås i kombineret mekanisk-biologisk rensningsanlæg, hvor der sker en biologisk nedbrydning af smitstoffer og andre urenheder i spildevandet; ved sådanne anlæg kan man nå op på en bakteriologisk rensning på ca. 99 pct. Vil man op på praktisk taget 100 pct., må man efterkløre spildevandet fra det biologiske anlæg.

I praksis har man for enlige huse på landet og for mindre bebyggelser fundet det tilstrækkeligt at rense i hustanke eller mekaniske anlæg, nemlig når man bagefter kunne lede spildevandet ud i et vandløb, hvor yderligere rensning på forsvarlig måde kunne ske. Om en sådan løsning er forsvarlig, afhænger imidlertid af en lang række forhold: spildevandets mængde, vandløbets vandføring og dermed dets egen evne til at gøre det af med smitstofferne, om vandløbet udsættes for andre forureninger, eller om det benyttes på anden måde, f. eks. til badning, og ofte har man måttet iværksætte biologisk rensning og måske endda efterkløring.

Man kan så spørge, om man ikke burde forlange fuld biologisk rensning i alle tilfælde. Jeg tvivler på, at noget sådant vil være muligt eller rimeligt. Det er nødvendigt med en konkret vurdering, og for enkelthuse og ganske små bebyggelser vil biologisk rensning være en praktisk umulighed. På den anden side tror jeg, at biologiske rensningsanlæg burde anvendes i større

omfang, end tilfældet er. Jeg vil gerne nævne, at der for nylig er stillet et beløb til rådighed for kommunerne til dette formål, og at der indkom ansøgninger om lån til kloakerings- og rensningsanlæg på 6-7 gange det beløb, der var reserveret formålet.

Situationen er ikke tilfredsstillende i øjeblikket, og jeg benytter lejligheden til at understrege, at byernes udvikling og den voksende industrialisering har deres pris; man må betale, hvad det koster at imødegå de forureningsfarer, udviklingen medfører. Det er imidlertid min opfattelse, at generelle direktiver til kommunerne og skarpe tidsfrister vedrørende disse omfattende, men i deres art lokale problemer næppe er den rigtige vej frem.

I øvrigt er det mig bekendt, at en kommission under landbrugsministeriet, som har arbejdet med en ændring af vandløbsloven med henblik på at effektivisere spildevandsreglerne, for nylig har afsluttet sit arbejde. Jeg finder det derfor rigtigst at udsætte yderligere drøftelser om dette emne, indtil resultatet af kommissionens arbejde føres frem for det høje ting.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Kirkegaard* til handelsministeren:

„Finder ministeren, at der efter loven om egnsudvikling er rimelige muligheder for at støtte opførelsen af industrivirksomheder også i de landsogne, hvor der er et stort behov for sådanne?“

Kirkegaard: På grund af den store afvandring fra landbrugserhvervet er der særlig i de rene landsogne en betydelig interesse for at få placeret nye industrivirksomheder netop i disse sogne. Kan det ikke lade sig gøre, vil afvandringen i høj grad skade disse landsogne; det kan gå så galt, at de mest udsatte kommer til at mangle skatteydere, og at store nye central-skoler kommer til at stå delvis tomme. Kan en placering af nye virksomheder derimod gennemføres, vil i betydeligt omfang den del af befolkningen, som landbruket ikke mere kan beskæftige, søge arbejde på sådanne virksomheder, befolkningsmæssigt og økonomisk til gavn for kommunen.

Det er jo udmærket, at industrien udvikler sig kraftigt inden for vort byområde,